

Beoordelingskader toedeling resterende projectbudgetten

Om de resterende projectbudgetten op uniforme, transparante en objectieve wijze te kunnen toedelen aan mitigerende maatregelen voor de wegprojecten, is een beoordelingskader nodig. Hiermee kan zowel vooraf worden onderbouwd als achteraf verantwoord waarom budget aan mitigerende maatregelen wel/niet is toebedeeld.

Voor het beoordelingskader zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De mitigerende maatregelen hebben geen nadelig effect op één van de aanleidingen voor de herprioritering: stikstof, financiën en capaciteit.
- De toedeling van resterende projectbudgetten staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van een groter geheel: de herprioritering van het Mobiliteitsfonds. Wanneer de situatie rond stikstof, financiën en capaciteit verandert, kan dit tot aanpassingen leiden van de kaders voor budgettoedeling.
- Het resterende projectbudget is primair bedoeld voor de herstart van het project. Als resterend projectbudget wordt toebedeeld aan mitigerende maatregelen, wordt de financiële opgave voor het herstarten van het project groter. Er kan ook voor worden gekozen om dit budget te laten staan voor de herstart.

Beoordelingskader

Rijk en regio zoeken in de regionale verdieping samen naar mogelijke maatregelenpakketten die bijdragen aan de opgave van het gepauzeerde wegproject of het verzachten van de gevolgen van het pauzeren.

Minimale vereisten

Gelet op de hiervoor genoemde uitgangspunten beoordelen zij eerst samen of een maatregelenpakket aan de volgende minimale vereisten voldoet:

- Het maatregelenpakket heeft geen extra middelen van het Rijk nodig.
- Het maatregelenpakket leidt niet tot een stikstofknelpunt, omdat daarmee de uitvoerbaarheid van de maatregelen in het geding is.
- Het maatregelenpakket doet geen of in ieder geval zeer beperkt beroep op capaciteit van RWS. De beschikbare capaciteit is beperkt en was immers juist een van de aanleidingen om 17 projecten te pauzeren.
- Het maatregelenpakket maakt geen onderdeel uit van al bestaande financiële afspraken, bijvoorbeeld binnen mobiliteitspakketten. Het resterend projectbudget kan niet worden gebruikt om tekorten op een eerder afgesproken regionale bijdrage of al bestaande financiële afspraken te dekken.
- De regio levert zelf een bijdrage aan het maatregelenpakket. De beoordeling hiervan vindt op het niveau van het pakket en niet per individuele maatregel plaats.
- Het maatregelenpakket heeft langer effect dan het moment van de investering. Het kan dus gaan om *tijdelijke* maatregelen die een *langdurig* effect hebben, gerelateerd aan de periode van pauzeren.
- Het maatregelenpakket heeft geen ongewenste neveneffecten voor verkeersveiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid. Het pakket komt anders op gespannen voet te staan met beleidsdoelen.
- Het maatregelenpakket draagt bij aan het bereiken van de doelstelling/opgave van het gepauzeerde project of aan het wegnemen van een knelpunt dat ontstaat als gevolg van het pauzeren van het project. Maatregelen die aan deze vereiste voldoen kunnen óók een bijdrage leveren aan bijvoorbeeld een multimodale bereikbaarheidsagenda. Dat is dan een win-win situatie.

Effectiviteit en kosteneffectiviteit van het maatregelenpakket

Vervolgens onderzoeken Rijk en regio in de regionale verdieping de effectiviteit en kosteneffectiviteit van maatregelpakketten die aan de minimale vereisten voldoen. Dit is de mate waarin een maatregelenpakket onderbouwd significant en kosteneffectief bijdraagt aan het bereiken van de doelstelling/opgave van het gepauzeerde project of aan het wegnemen van een knelpunt dat ontstaat als gevolg van het pauzeren van het project.

De eerste beoordeling vindt plaats door expert judgment. In de regionale verdieping wordt per maatregel bekeken of aanvullende verkeersberekeningen en kostenramingen (inclusief instandhoudingskosten) nodig zijn.

Besluitvorming over toedeling resterend projectbudget

Beschrijving van de te nemen stappen van regionale verdieping tot en met besluitvorming in BO MIRT 2024 over de toedeling van resterend projectbudget:

- In de regionale verdieping worden de mogelijke mitigerende maatregelen, inclusief hun effectiviteit en kosteneffectiviteit, in beeld gebracht. Daarbij worden deze maatregelen ook getoetst aan het bijgevoegde beoordelingskader.
- In de daartoe samen met de regio aangewezen gremia voor de inhoudelijke gesprekken op projectniveau, worden de uitkomsten van de regionale verdieping op directeursniveau vastgesteld. Daarbij wordt ook vastgesteld of en in hoeverre tussen Rijk en regio verschil van inzicht bestaat over de beoordeling van de mitigerende maatregelen.
- De regionale verdieping dient met het oog op dit proces uiterlijk september 2024, maar liever voor de zomerperiode van 2024 te zijn afgerond.
- De regio doet in september 2024 een voorstel aan de minister van IenW om resterend projectbudget te behouden voor de herstart van het project of in te zetten voor (een pakket aan) mitigerende maatregelen dat in de regionale verdieping is onderzocht.
- Omdat het gaat om resterend projectbudget van de minister van IenW, is het aan de minister van IenW om te besluiten of hij akkoord gaat met het voorstel van de regio. Het ambtelijk advies van de directeurs van regio en rijk wordt hierbij betrokken. Het besluit van de minister van IenW is een hamerpunt op het BO MIRT.
- Het besluit wordt vervolgens in de BO MIRT-afspraken vastgelegd en daarna met de Kamer gedeeld.